

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6438,Dyskusja-panelowa-Symbole-narodowe-w-ramach-cykladu-Salon-Wyszegradzki-Bratyslawa-.html>
09.04.2026, 10:15

Dyskusja panelowa „Symbole narodowe” w ramach cyklu „Salon Wyszegradzki” - Bratysława (Słowacja), 12 kwietnia 2011

Dnia 12 kwietnia 2011 r. w Węgierskim Instytucie Kultury w Bratysławie przy ul. Palisády 54 odbyło się spotkanie w ramach cyklu „Salon Wyszegradzki”, organizowanego już od kilku lat przez działające w Bratysławie instytuty kultury Polski, Czech i Węgier. Spotkanie nosiło tytuł „Symbole narodowe”.

W dyskusji udział wzięli: dr Łukasz Kamiński (dyrektor Biura Edukacji Publicznej IPN), Peter Zajac (Słowacja, profesor, literaturoznawca), Martin Wihoda (Republika Czeska, historyk, profesor z Uniwersytetu Masaryka w Brnie) i Csaba Gy. Kiss (Węgry, literaturoznawca, docent na Uniwersytecie Eötvösa Lóránta w Budapeszcie). Dyskusję poprowadził Andrej Findor (politolog z Uniwersytetu Komeńskiego, pracownik Instytutu Socjologii Słowackiej Akademii Nauk).

Człowiek jest twórcą, ale też stał się niewolnikiem symboli. Chcąc nie chcąc, zdając sobie z tego sprawę lub nie, porusza się w ich świetle. Symbole są nie tylko niezbędnym elementem jego życia, ale również każdego ludzkiego działania i komunikacji. Cała kultura i sztuka jest właściwie narzędziem ich powstawania i akceptacji. Dlatego też istnieje uzasadnione przekonanie, że symbole stanowią drogę do zrozumienia świata duchowego człowieka i społeczeństwa. W zależności od stopnia bogactwa struktury społecznej formuje się bogactwo świata symboli. Jedną z grup symboli jest związana z nowoczesnymi wspólnotami narodowymi. Początki tego rodzaju symboli sięgają drugiej połowy XVIII w., kiedy to rozpoczęło się intensywne przekształcanie społeczeństw etnicznych w nowoczesne narody.

Różne zjawiska społeczne i naturalne stopniowo przybierały charakter symbolu narodu, jego reprezentanta. Symbole narodowe były przez długi czas historii świadkami i inicjatorami wspaniałych osiągnięć kulturalnych i ludzkich, ale jednocześnie te same symbole towarzyszyły najbardziej brutalnym tragediom XX w. Często były one wykorzystywane do kształtowania społeczeństwa i wolności człowieka, często również do celów odwrotnych – na rzecz ludzkiego zła. Często w sposób sztuczny, pod wpływem politycznych posunięć, były zmieniane lub podlegały represjom, jednocześnie też w sposób naturalny powstawały i zanikały.

<http://www.polinst.sk/pl/program/499-vyehradsky-salon-narodne-symboly.html>

